

kompetence som klagemyndighed er angivet i lovens § 76, som beskriver nævnets kompetence i spildevandsspørgsmål således: »... afgørelser efter § 18 og § 25, hvis disse vedrører en kommunes eller en erhvervsvirksomheds spildevandsanlæg«. Mbl's § 21 om godkendelse af spildevandsplaner nævnes således ikke.

§ 76 er af miljøankenævnet i relation til de amtskommunale afgørelser af den nævnte type (plangodkendelse efter § 21 og udledningstilladelse efter § 18) i overensstemmelse med lovens ord anvendt således, at nævnet kun kan tage sig af udledningsspørgsmålene, medens de andre elementer i sagen kun kan påklages til miljøstyrelsen. I praksis er disse »andre elementer« det spørgsmål, om spildevandsplanen som helhed er rimelig og fornuftig, herunder om kloakering af visse områder kan udelades, fordi nedsivning er et forsvarligt alternativ.

Det kan siges, at denne deling af amtskommunens afgørelse (og miljøstyrelsens) i to dele kan virke kunstig, så meget mere som det i denne artikel netop hævdes, at plan og udledning hænger så nøje sammen. Opdelingen er imidlertid ikke så urimelig endda, og formuleringen af § 76 er ingen tilfældighed. Ministeren havde lejlighed til at gøre rede for forholdet over for folketingsudvalget, da han ved lovens tilblivelse i 1973 fra landbrugsside blev stillet over for et ønske om, at (også) planer og afgørelser om planer for spildevandsanlæg kunne indbringes for en uvildig klageinstans. Ministeren udtalte her til, at et ankenævn typisk ville være velegnet til at tage stilling til konkrete afgørelser af juridisk og teknisk karakter, men at nævnet derimod på grund af sin sammensætning, herunder det manglende politiske ansvar, ikke ville være velegnet til at træffe afgørelser i generelle spørgsmål, f.eks. vedr. planer af den i § 21 omhandlede karakter. Det udtaltes videre, at spørgsmålet om anke vedr. planer i henhold til § 21 mest hensigtsmæssigt løstes ved de almindelige ankebestemmelser i kap. 11, hvorefter afgørelserne kan indbringes for miljøstyrelsen, eventuelt ministeren. Med samme begrundelse kunne ministeren ikke gå ind for, at spørgsmål om nedsivning blev inddraget under nævnets kompetenceområde.

Den brede henvisning til kap. 11 kræver en nærmere forklaring. Henvisningen gælder

først og fremmest § 70, som har 3 stykker: *Stk. 1* er lovens hovedregel, hvorefter kommunale afgørelser i almindelighed kan påklages til miljøstyrelsen. Efter *stk. 2* kan ministeren, hvor miljøstyrelsens afgørelser ikke kan indbringes for miljøankenævnet, tillade klage til ham selv, hvor afgørelsen er af principiel karakter eller af større betydning for miljøbeskyttelsen. *Stk. 3* er en bestemmelse, hvorefter ministeren på eget initiativ kan tage en kommunal afgørelse op til nærmere undersøgelse (call-in).

Der har, trods lovens ord (§ 76) og ministerens forklaring ved lovens gennemførelse, gennem årene været nogen usikkerhed om klageordningen på spildevandsområdet for så vidt angår de nævnte »kombinerede« afgørelser. Dette skyldes bl.a., at miljøstyrelsen i sine afgørelser af nævnte art har haft for skik blot mere i almindelighed at anføre som klagevejledning, at der kan klages til miljøankenævnet efter reglerne i § 76 – en paragraf, som adressaterne for afgørelserne naturligvis normalt ikke har slået op; med deraf følgende frustration, når de trøstigt har klaget videre til nævnet for først der at blive belært om, hvad der står i § 76.

Miljøankenævnets praksis har dog nu været slået fast i en årrække, se således nævnets afgørelse af 12.10.78, Kendelser om fast Ejendom 1979 s. 57 ff, hvor ministerens korrespondance med folketingsudvalget er gengivet. Ifølge miljøministerens besvarelse af spm. nr. 1435 fra folketingets miljø- og planlægningsudvalg af 8. september 1981 har ministeren endvidere nu stillet i udsigt, at miljøstyrelsen vil give adækvat klagevejledning i spildevandssager, således at de, der er interesseret i at klage, ikke på grund af utilstrækkelig vejledning opfatter nævnet som klageinstans også i de plan- og planøkonomiske spørgsmål, herunder afvejningen mellem nedsivning og andre løsninger, jfr. foran (gengivet med mine ord).

I de tilfælde, hvor klage ikke kan ske til nævnet, finder reglerne i § 70, stk. 2, anvendelse, ligesom man må erindre § 70, stk. 3. Det er ikke skik i sager, hvor miljøstyrelsen er den normale sidste instans, i afgørelsen at vejlede om § 70, stk. 2, for slet ikke at tale om stk. 3. Det er også helt forståeligt, at man ikke er meget for at pege på eller anvende disse bestemmelser. *Stk. 3* er klart en virkelig undtagelsesbestemmelse, og det kan heller